# Detaljni izvedbeni plan

| | |
|---|---|
| **Akademska godina:**<br>2025/2026 | **Semestar:**<br>Zimski |
| **Godina studija:**<br>3 | **Studij:**<br>Medicina (R) (Integrirani prijediplomski i diplomski) |

## I. OSNOVNI PODACI O KOLEGIJU

| | |
|---|---|
| **Naziv kolegija:** Medicinska humanistika 3 (Medicinska sociologija) | |
| **Kratica kolegija:** MEF5-1 | |
| **ECTS bodovi:** 2 | **Šifra kolegija:** 267618 |
| **Preduvjeti za upis kolegija:** Nema | |
| *Ukupno opterećenje kolegija* | |
| **Vrsta nastave** | **Ukupno sati** |
| Predavanje | 10 |
| Seminar | 10 |
| Vježba u praktikumu | 20 |
| **Mjesto i vrijeme održavanja nastave:** HKS – prema objavljenom rasporedu | |

## II. NASTAVNO OSOBLJE

| | |
|---|---|
| *Nositelj kolegija* | |
| **Ime i prezime:** Brstilo Lovrić Ivana | |
| **Akademski stupanj/naziv:** | **Izbor:** izvanredni profesor |
| **Kontakt e-mail:**<br>ivana.brstilo@unicath.hr | **Telefon:** |
| **Konzultacije:** Prema objavljenom rasporedu | |
| *Suradnici na kolegiju* | |
| **Ime i prezime:** Čartolovni Anto | |
| **Akademski stupanj/naziv:** | **Izbor:** izvanredni profesor |
| **Kontakt e-mail:**<br>anto.cartolovni@unicath.hr | **Telefon:** |
| **Konzultacije:** Prema objavljenom rasporedu | |
| **Ime i prezime:** Malešević Anamaria | |
| **Akademski stupanj/naziv:** | **Izbor:** viši asistent |
| **Kontakt e-mail:**<br>anamaria.malesevic@unicath.hr | **Telefon:** |

**Konzultacije:** Prema objavljenom rasporedu

## III. DETALJNI PODACI O KOLEGIJU

**Jezik na kojem se nastava održava:** Hrvatski

| | |
|---|---|
| **Opis kolegija** | Studenti će se upoznati s kulturnim i socijalnim različitostima u multikulturalnom svijetu današnjice proučavajući socijalne determinante zdravlja, prepoznavajući vulnerabilne skupine i evaluirajući njihove potrebe. Studenti će steći temeljna znanja o društvenim odrednicama zdravlja i bolesti, odnosu liječnik –pacijent, pravima pacijenata, sastavnicama informiranog pristanka i mehanizmima njegova dobivanja. Raspravljat će se o izazovima današnjice u kontekstu ostvarivanja prava na zdravlje, pristupa zdravstvenoj skrbi i radnog okruženja. Analizirat će zdravstveni sustav u Hrvatskoj, liječnička uloga i angažiranost kao i prikaz liječništva u medijima. |
| **Očekivani ishodi učenja na razini kolegija** | definirati područje ljudskih prava te njihove razlike i sličnosti s građanskim pravima, pravom na zdravlje te crkvenim zakonima; analizirati razlike između Opće deklaracije o ljudskim pravima i Europske konvencije o zaštiti ljudskih prava te analizirati presude europskog suda za zaštitu ljudskih prava;<br>• definirati i objasniti empatiju i njenu ulogu u medicini;<br>• definirati liječničke uloge u društvu te prikaz liječništva u medijima i umjetnosti; analizirati metafore bolesti i ulogu konceptualnih metafora u komunikaciji o medicini; evaluirati društvenu angažiranost liječnika;<br>• definirati područje prava bolesnika te načine osiguravanja njihove provedbe;<br>• prepoznati vulnerabilne skupine i evaluirati njihove potrebe;<br>• definirati sastavnice informiranoga pristanka, kao i mehanizme njegova dobivanja; nabrojati i klasificirati medicinske postupke za koje je potreban pisani pristanak bolesnika, tj. njihovih skrbnika ili obitelji;<br>• usporediti razlike i poteškoće u komunikaciji između bolesnika i medicinskog osoblja; opisati i analizirati različite metode ocjenjivanja liječnika i kontrole pružene skrbi |
| *Literatura* | |
| **Obavezna** | Cerjan - Letica, G., Letica, S., Babić - Bosanac, S., Mastilica, M., Orešković, S. (2003). Medicinska sociologija. Zagreb: Medicinska naklada<br>Mirat, J., Bujišić, G., Uzelac, S., Skorup, V. (2021). Medicinska etika i bioetika. Osijek: Medicinski fakultet Sveučilišta J.J. Strossmayera u Osijeku<br>Barry, A., Yuill, C. (2016). Understanding the Sociology of Health: An Introduction. London: SAGE.<br>Thomasma, D. C. (1992). Models of the Doctor-Patient Relationship and the Ethics Committee: Part One. Cambridge Quarterly of Healthcare Ethics, 1(1), 11–31<br>Thomasma, D. C. (1994). Models of the Doctor-Patient Relationship and the Ethics Committee: Part Two. Cambridge Quarterly of Healthcare Ethics, 3(1), 10–26 |
| **Dopunska** | Zurak, N. (2007). Medicinska etika. Zagreb: Sveučilište u Zagrebu – Medicinski fakultet.<br>Monaghan, L., Gabe, J. (2022). Key Concepts in Medical Sociology. London: SAGE.<br>Lovell, N., Bibby, J. (2018). What makes us healthy? An introduction to the social determinants of health. London: The Health Foundation<br>Giddens, A. (2007). Sociologija. Zagreb: Nakladni zavod Globus<br>Gorjanski, D. (2009). Je li zdravstveni sustav – sustav? Osijek: Matica hrvatska, Ogranak Osijek<br>Trgovčić, S. (2018). Međunarodna solidarnost i pravo na zdravlje. Jahr, 9 (1), 69-85.<br>Prainsack, B., & Buyx, A. (2017). Solidarity in Biomedicine and Beyond (Cambridge Bioethics and Law). Cambridge: Cambridge University Press.<br>Babel, K. (2012). Metafore zdravlja i bolesti u medicinskoj praksi. Filozofska istraživanja, 32 (1), 121-138 |
| *Način ispitivanja i ocjenjivanja* | |

| | | |
|---|---|---|
| **Polaže se** DA | **Isključivo kontinuirano praćenje nastave** NE | **Ulazi u prosjek** DA |

| | |
|---|---|
| **Preduvjeti za dobivanje potpisa i polaganje završnog ispita** | Pravo pristupa završnom ispitu iz kolegija ostvaruje redoviti student kojem je nositelj kolegija ovjerio izvršenje svih propisanih nastavnih obveza iz kolegija sukladno Pravilniku o studijima i studiranju. |
| **Način ocjenjivanja** | Svaki ispit i konačnu ocjenu čine tri dijela: kontinuirano usmeno i pismeno ispitivanja znanja i vještina za vrijeme nastave (20% konačne ocjene), te praktični (30% konačne ocjene) i pismeni ispit (50% konačne ocjene) koji se održavaju na kraju nastave.<br>Način stjecanja bodova: Kontinuirana aktivnost u nastavi<br>Brojčana ljestvica ocjenjivanja studentskog rada: izvrstan (5) – od 90 do 100 %; vrlo dobar (4) – od 80 do 89,9 %; dobar (3) – od 70 do 79,9 %; dovoljan (2) – od 60 do 69,9 %; nedovoljan (1) – od 0 do 59,9 % |
| **Način polaganja ispita** | Svaki ispit i konačnu ocjenu čine tri dijela: kontinuirano usmeno i pismeno ispitivanja znanja i vještina za vrijeme nastave (20% konačne ocjene), te praktični (30% konačne ocjene) i pismeni ispit (50% konačne ocjene) koji se održavaju na kraju nastave. |

**Detaljan prikaz ocjenjivanja unutar Europskoga sustava za prijenos bodova**

| Vrsta aktivnosti | ECTS bodovi | Udio ocjene (%) |
|---|---|---|
| Kontinuirano usmeno i pismeno ispitivanja znanja i vještina za vrijeme nastave | 0.4 | 20 |
| Ukupno tijekom nastave | 0.4 | 20 |
| Praktični dio završnog ispita | 0.6 | 30 |
| Pismeni dio završnog ispita | 1 | 50 |
| UKUPNO BODOVA (nastava + završni ispit) | 2 | 100% |
| | | |

# IV. TJEDNI PLAN NASTAVE

*Predavanja*

| # | Tema |
|---|---|
| 1 | Uvodno predavanje: medicinska sociologija, porijeklo, predmet, razvoj |
| 2 | Normalno i patološko |
| 3 | Altruizam, empatija i njihova uloga u odnosu liječnik - pacijent |
| 4 | Socijalne determinante zdravlja |
| 5 | Ekonomska, kulturna i socijalna prava kao preduvjet zdravlja |
| 6 | Starenje |
| 7 | Mjesta skrbi– sociološki pristup bolnicama i prostoru |
| 8 | Epohalna promjena koncepta medicine |
| 9 | Zdravstveni sustav u Hrvatskoj |
| 10 | Društveni izazovi transformacije zdravlja i zdravstvene skrbi u digitalnom dobu |

*Vježbe u praktikumu*

| # | Tema |
|---|---|
| 1 | Pravo na zdravlje – analiza slučaja pandemije COVID-19 |
| 2 | Konceptualne metafore zdravlja i bolesti |

| | |
|---|---|
| 3 | Informirani pristanak – preduvjeti i kontekst |
| 4 | Vulnerabilne skupine i evaluacija njihovih potreba |
| 5 | Društvene promjene i zdravlje – migracije, pandemija, ekološke krize |
| 6 | Izazovi radnog okruženja |
| 7 | Percepcija zdravstvenog sustava |
| 8 | Prikaz liječništva u medijima |
| 9 | Društveni pokreti i pristup zdravstvenoj skrbi |
| 10 | Izlaganje grupnih projektnih zadataka |
| *Seminari* | |
| **#** | **Tema** |
| 1 | Konceptualni pojmovi i sociološke teorije razumijevanja zdravlja |
| 2 | Zdravlje i bolest |
| 3 | Prava bolesnika i osiguranje provedbe prava |
| 4 | Društvena nejednakost i zdravlje |
| 5 | Solidarnost i supsidijarnost |
| 6 | Starosna diskriminacija (ageism) |
| 7 | Zdravstveno ponašanje |
| 8 | Društvena slika i angažman liječnika |
| 9 | Zdravstvene politike – od strategija do reformi |
| 10 | Digitalna i zdravstvena pismenost stanovništva |
| *Vježbe* | |
| **#** | **Tema** |
| 1 | Pravo na zdravlje – analiza slučaja pandemije COVID-19 |
| 2 | Konceptualne metafore zdravlja i bolesti |
| 3 | Informirani pristanak – preduvjeti i kontekst |
| 4 | Vulnerabilne skupine i evaluacija njihovih potreba |
| 5 | Društvene promjene i zdravlje – migracije, pandemija, ekološke krize |
| 6 | Izazovi radnog okruženja |
| 7 | Percepcija zdravstvenog sustava |
| 8 | Prikaz liječništva u medijima |
| 9 | Društveni pokreti i pristup zdravstvenoj skrbi |
| 10 | Izlaganje grupnih projektnih zadataka |